

قافله سالار مقاومت

یادداشت کوتاهی به مناسبت شهادت رهبری معظم انقلاب حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (قدس سره)

مَنْ الْفُؤُونِيْنَ رَجَالَ صَدَقُوا مَا نَعُدُّوْا اَللّٰهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيْلًا شهادت افتخار آفرین رهبر معظم انقلاب حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (قدس سره) به حق ثلمه‌ای جبران ناپذیر به اسلام و امت اسلامی به شمار می‌آید؛ رهبری که قریب چهل سال، تمام سعی و تلاش خود را در جهت اعتلای کشور و نظام اسلامی مصروف داشته و لحظه‌ای در این مسیر فکری و فرهنگی تردید و درنگ به خود نداده و همواره بر این باور بوده که تنها راه فتح و ظفر، مقاومت، ایستادگی و پایداری در راه دین و ارزش‌های آن است. بحق می‌توان این شخصیت کم‌نظیر را که تمام مدت عمر پرتیتر خویش را در مسیر اجتهاد و فراگیری علوم الهی و نیز نشر و گسترش آن و نیز پایداری و مقاومت در جهت تحقق آن داشته و در این راه بی‌وقفه و خستگی‌ناپذیر جهاد نموده و تا آخرین نفس بر این راه پرخطر اصرار داشته، از ماندگاران عرصه دین، علم و سیاست برشمرد. او با اقتدا به امام خمینی (رحمة‌الله‌علیه) یا در ربک انقلاب نهاد و همه سعی خود را در برپا داشتن مکتب آن فقیه مجاهد و حکیم روشن‌بین صرف نموده تا مسیری که مؤسس و معمار این مکتب انقلابی تأسیس نمودند، همچنان ادامه یابد. ایشان در این رابطه، یک امت را با خود همراه کرده و با شیوه عشق و محبت، راهبری این امت را به دست گرفتند. اداره و تدبیر کشور بزرگ،

مرتضی جوادی‌آملی
رئیس بنیاد بین‌المللی علوم وحیانی اسراء و استاد حوزه علمیه قم

بدون شک تاریخ چنین چهره‌ای که در ابعاد مختلف فقه‌آموزی، علم‌اندوزی، هنرپروری، سیاستمداری، توسعه‌نگری، وطن‌دوستی، مقاومت‌سازی ملت و سایر شئونات کشور صاحب سبک و مرام بوده از یاد نبرده و مقتدایی برای خویش می‌شناسد

حکیم ادیب

بزرگداشت شعر و ادب فارسی و تکریم شاعران توسط امین شعر انقلاب با عرض تبریک و تسلیت به مناسبت شهادت رهبر فرزانه انقلاب، به انگیزه نزدیک شدن به نیمه‌ماه مبارک رمضان و ایام ولادت کریم اهل بیت (ع)، با یاد و خاطره آن مجاهد نستوه، چند سطر را قلمی و تقدیم می‌کنم. اشتیاق زاید الوصفی که اهالی شعر و ادب هر سال برای حضور در برنامه سالانه دیدار رهبری داشتند، از عشق و ارادت قلبی جامعه ادبی به رهبری و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران حکایت دارد. از منظر دیگر، این شور و اشتیاق حکایت از آن داشت که جامعه ادبی ما به مقام معظم رهبری تنها به‌عنوان یک عالم دینی و رهبر سیاسی نگاه نمی‌کردند؛ بلکه علاوه بر همه اینها، مقام معظم رهبری را در کنار سایر فضایل و کرامات، به‌عنوان ادیبی دقیقه‌یاب (نکته‌یاب) و منتقدی تیزبین می‌شناختند که درک محضر و بهره‌مندی از تفکرات عالمانه‌اش را در ارتقای کیفی آثار ادبی خود مؤثر می‌دانستند. به‌راستی نیز برای جامعه هنری و ادبی ما باعث مباحث و افتخار بود که رهبری نظام مقدس جمهوری اسلامی، شخصیتی عالم، هنرمند، ادیب و صاحب تألیفات علمی و فرهنگی فراوان بود؛ شخصیتی بی‌بدیلی که بیش از هر نویسنده و شاعری بر هنر و ادبیات احاطه و اشراق داشت و بیش از هر شاعر و نویسنده حرفه‌ای، رمان و داستان و شعر خواننده بود. اشراق و تسلط مقام معظم رهبری به ظرایف و دقائق هنر و ادبیات معاصر، گاهی باعث شگفتی و غبطه اصحاب فرهنگ و هنر می‌شد! اینکه هیچ رمان و مجموعه شعر تازه منتشرشده‌ای از نگاه تیزبین مقام معظم رهبری با همه مسئولیت‌ها و مشغله‌های سیاسی و اجتماعی به دور نمی‌ماند، به‌راستی نیز جای شگفتی داشت. توجه به این دقیقه که رهبر فرزانه انقلاب با بزرگواری تمام، بخشی از وقت خویش را در طول سال به دیدار با استادان شعر و ادب و شاعران اختصاص می‌دادند، حاکی از ادب‌پروری و شعردوستی ایشان بود. در زمان حیات طیبه مقام معظم رهبری آرزوی مردمی بود که ای کاش سایر مسئولان فرهنگی نیز از سیره عملی رهبر فرزانه انقلاب، تکریم و تجلیل شایسته از اصحاب شعر و ادب را می‌آموختند. یکی از نکات شاخص این دیدارها، بحث تکریم شعر و شاعران بود؛ چراکه این گونه دیدارها به نوعی بزرگداشت شعر و ادب فارسی و تکریم شاعران معاصر محسوب می‌شد. امین شعر انقلاب، در یکی از دیدارهایی که با اهالی شعر و ادب داشتند، در

رضا اسماعیلی
شاعر و منتقد ادبی

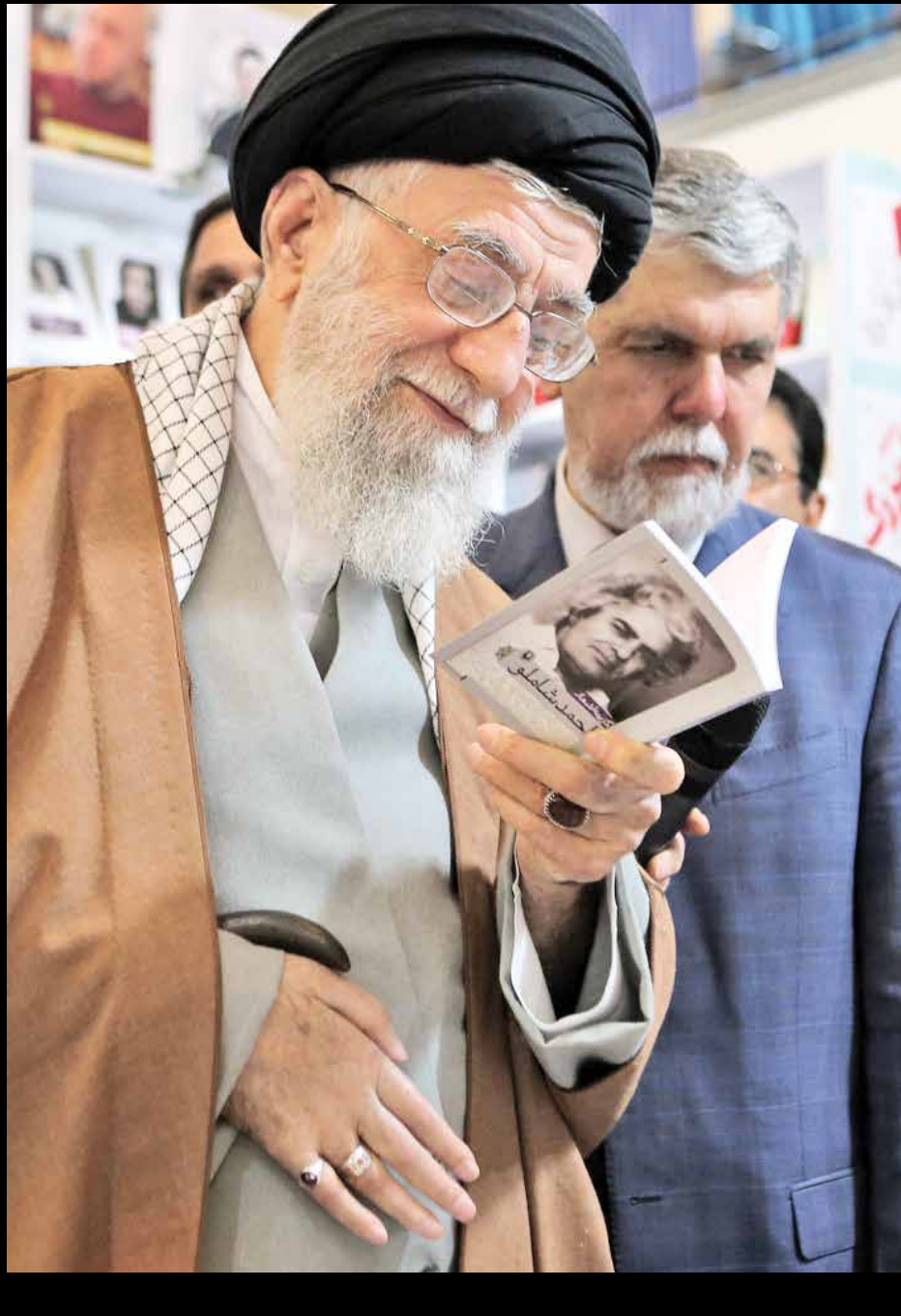
رهبری فرهنگی

بررسی ابعاد ادبی و فرهنگی شهید آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای

یاد گروه کتاب

حضرت آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای رهبری جامع‌الاطراف با جوه و ابعاد مختلف بودند. اگر چه در زمان حیات شاید عموم مردم بیشتر با وجه رهبری سیاسی و مذهبی ایشان آشنا بودند اما پس از شهادت مظلومانه‌شان شایسته است به ابعاد فرهنگی و معرفتی‌شان توجه بیشتری شود و این جوه از شخصیت ایشان بیشتر در حوزه عمومی مطرح شود. آیت‌الله خامنه‌ای با حوزه شعر و ادبیات مانوس نبودند و همواره به مطالعه رمان و داستان علاقه‌مند بودند و بسیاری از رمان‌ها و داستان‌های معتبر دنیا را مطالعه کرده بودند، عمیقاً دغدغه گسترش زبان فارسی را داشتند، حتی به نقد کتاب‌های ادبی و شعر هم می‌پرداختند و با بسیاری از شاعران، نویسندگان و روشنفکران زمانه در ارتباط بودند. صاحب‌نظران ادبی و جزوی در یادداشت‌هایی به برخی از ویژگی‌های شاخص و یگانه ایشان در حوزه ادبیات و فرهنگ پرداخته‌اند.

جانش را نذر مردم کرد و رفت!

به اعتقاد من پیر و رهبر و سرور و آقا و امام ما را بیش از آنکه ترامپ و نتانیاهو به شهادت برساند جماعتی که شهادت رساندند که نادانسته و دانسته القایی ناروا به او دادند. کسانی که در همین حوالی ما در هیات یک ناچوانمرد زندگی می‌کنند! ای کاش آنها بتوانند روزی به وجدان‌شان رجوع کنند و از این سید بزرگ حلالیت بطلبند! اینها برخی شان صد بار مقصرت‌تر از احمق‌هایی چون ترامپ و نتانیاهویند. چرا که آنان در عالم تاریک خودشان مصورند اما اینها درهای نور را خود روی خویش بستند. به سید ما و آقای ما گفتند سنگر هست و او گفت من چه فرقی با دیگر مردم دارم. بگذار مثل همین مردم باشم و در کنار آنها و مثل آنها زندگی کنم. آقای ما نه دنبال دنیا بود نه دنبال قصر و حتی خود و فرزندانش از خود خانه‌ای هم نداشتند. چقدر دروغ

علیرضا زافره
شاعر

بازخوانی نهج‌البلاغه با

محوریت اندیشه رهبر شهید

سید صادق موسوی
محقق و نگارنده کتاب «تمام نهج‌البلاغه»

با تسلیت شهادت رهبر بزرگ انقلاب اسلامی، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رضوان‌الله‌تعالی‌علیه، موضوع شناخت شخصیت با عظمت امیرالمؤمنین علیه‌السلام باید از جنبه‌های مختلف بررسی شود، چون کسی که از لحظه آغاز نزول وحی الهی بر پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌در غار حرا و «انک تسمع ما أسمع و تری ما أری إلا انک لست بینی و انک لوزیر»، یعنی آنچه را که من می‌شنوم تو نیز می‌شنوی، و آنچه را که من می‌بینم تو هم می‌بینی لیکن تو پیامبر از سوی خداوند نیستی اما تو وزیر من هستی، را از زبان شخص رسول‌الله شنیده، و این به معنای پایاپای بودن امیرالمؤمنین با رسول‌الله در به دوش گرفتن پرچم توحید و دعوت به دین مبین اسلام است، و این چنین شخصیتی که بسیار شباهت به هارون برادر حضرت موسی کلیم‌الله دارد، همانند ایشان با جامعه‌ای روبه‌رو شد که بعد از رحلت رسول‌الله «انقلب علی عقبه» شد و پس از گذشت کمتر از ۳ ماه از بیعت در غدیر خم همان بیعت‌کنندگان از تعهد نک‌تک خود دست کشیده و مولای خود را تنها گذاشته و تسلیم توطئه‌گران سقیفه شدند، و این مسیر دوری از وزیر رسول‌الله که وصی او نیز گردید همچنان ادامه پیدا کرد تا اینکه لعن و سب‌علی جزء غیر قابل تفکیک خطبه‌های نماز جمعه در تمام سرزمین پهنای اسلامی شد، و نام او از اذنان نسل‌های مسلمان محو گردیده و تنها همراه با بدنامی در یادها ماند. امروز برای شناخت حقیقت شخصیت امیرالمؤمنین باید تحمل سختی‌های فراوان نمود تا از لایه‌لای کتاب‌ها و متون مختلف اسلامی آن را پیدا کرد، و کار بسیار بزرگ و ارزشمند سید شریف رضی رضوان‌الله‌علیه‌که نامش «نهج‌البلاغه» است کوششی برای نشان دادن چهره نورانی امیرالمؤمنین از منظر بلاغی به جهانیان بوده، و بحق کتاب ایشان آینه صاف برای نشان دادن تصویر چهره مولای متقیان است، اما این کوشش قابل تقدیر شریف رضی همان‌طور که خود به تفصیل مسیر تألیف نهج‌البلاغه را در مقدمه آن کتاب بیان نموده، بالأخص که ایشان تأکید می‌کنند کارش ناتمام مانده و صفحات سفیدی را در آخر فصل نگه‌داشته تا در صورت دسترسی به متنی جدید آن را در جایی که مناسب می‌بیند اضافه کند، و نیز با عدم ذکر منابع و اسناد مگر در معدود موارد به علت اختصار و بعضی ملاحظات دیگر، متأسفانه این کتاب از سوی فقهای شیعه مورد استناد قرار نگرفته و از سوی مخالفین نیز مورد تشکیک در صحت انتساب قرار گرفته، و برای رفع این نواقص محققان گرانقدر تلاش‌های فراوانی کردند چه در مورد یافتن منابع و اسناد و چه در بُعد «استدراک» و اضافه آنچه شریف رضی ذکر نکرده، اما همچنان متن نهج‌البلاغه که در دسترس عموم جهانیان است از این دو کاستی برخوردار است، که با تأکید مقام معظم رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رضوان‌الله‌علیه اینجانب موفق به ورود به اقیانوس بی‌کران علوم علوی شدم، و علی‌رغم امکانات بسیار کم و متفرق بودن منابع در کتابخانه‌های مختلف جهان اینجانب توانستم در نسخه‌های چهارگانه (النسخة المشروحة، النسخة الموقفة، النسخة الفسندة، و النسخة المرجع) کتاب «تمام نهج‌البلاغه» را در مدت بیش از ۲۸ سال و با مطالعه بیش از ۸۰ هزار کتاب نگارش کنم، که هم‌زمان منابع و اسناد را پیدا کرده و افتاده و انداخته‌های شریف رضی رضوان‌الله‌علیه را با استناد به منابع مورد وثوق مذاهب مختلف اسلامی در جای خود قرار داده، و نیز با ترتیب موضوعی و تاریخی خطبه و کلمات آن حضرت راه را برای دسترسی آسان محققان و خوانندگان و برداشت صحیح از آنرا هموار کند. خوشبختانه این کوشش از سوی مراجع عظام و علمای بزرگ و محققان گرانقدر و اساتید محترم دانشگاه مورد تقدیر و ترویج و استناد قرار گرفته، بلکه با صراحت حضرت آیت‌الله‌العظمی جوادی‌آملی حفظه‌الله موضوع عبور از «نهج‌البلاغه» سید رضی به «تمام نهج‌البلاغه» را در مقدمه کتاب خود به‌عنوان «تحریر نهج‌البلاغه» با صراحت مطرح نموده، و حضرت آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی نیز این کتاب را توثیق کرده بلکه انتخاب کتاب تمام نهج‌البلاغه را به‌عنوان کتاب سال پیشنهاد نموده‌اند و حوزه علمیه قم نیز تمام نهج‌البلاغه را در سال ۱۳۸۶ به‌عنوان کتاب سال انتخاب و اعلام کرده است. اکنون که مصیبت بزرگ فقدان رهبر فرزانه انقلاب هم‌نام علی‌بن‌ابیطالب وارد شده به‌طور حتم اهتمام بیشتر به آنچه مورد تأکید مکرر ایشان بوده یک امر لازم است و محقق کردن آرزوی دیرینه ایشان برای عاشقان و پیروان آن انسان والا مقام از ضرورت فرزودار است.

اکنون که مصیبت بزرگ فقدان رهبر فرزانه انقلاب هم‌نام علی‌بن‌ابیطالب وارد شده به‌طور حتم اهتمام بیشتر به آنچه درباره نهج‌البلاغه مورد تأکید مکرر ایشان بوده یک امر لازم است و محقق کردن آرزوی دیرینه ایشان برای عاشقان و پیروان آن انسان والا مقام از ضرورت فرزودار است